

Ecz. Yaşar Bakdur

Dergimiz için kendisi ile görüşme isteğimi olumlu karşılayan eczacı büyüğümüzü, Yaşar Bakdur'u ziyarete gitmeye hazırlanırken, kendisinin beni eczanemde sürpriz ziyareti, beni şaşırttı hem de mutlu olmama neden oldu. Böylece söyleşimizi eczanemde yaptık. Uzun uzun sohbet ettik. İşte bu güzel sohbetin ana hatları.

Sizlerle hayat hikayesini paylaşacağım

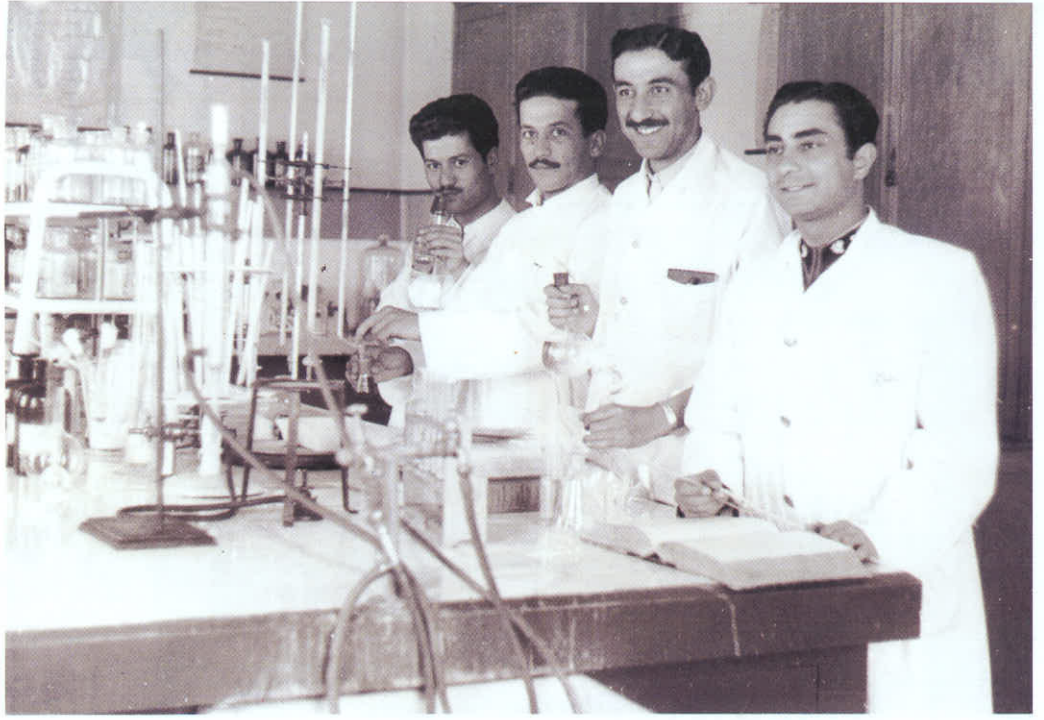
Ecz. Yaşar Bakdur, askeri ve serbest eczacılık, ilaç deposu işletmeciliği, ilaç imalatı gibi mesleğimiz değişik dallarını uygulayarak yaşamış bir büyüğümüz. Kendisi şu anda Ankara'da Etlik'te Şark Eczanesi sahibi ve mes'ul müdürü olarak mesleğine devam ediyor...

Yaşar Bey,
Kahramanmaraş'ın İsadivanlı mahallesinde 1925 yılında dünyaya gelmiş. Babası Maraş'ın ileri gelen ailelerinden,

çırçır fabrikası sahibi Hacı Mahmut, annesi ise Şihmatzadeler'den Hanım Hanım. İkisi kız, biri erkek üç kardeşi varmış. Çocukluk yıllarını varlıklı bir aile olmalarına rağmen, yokluk içinde, zor günler olarak hatırlıyor.

Ecz. Yaşar Bakdur, ilköğrenimini Maraş'ta İnönü ve Turan ilkokullarında, orta öğrenimini Maraş Ortaokulu'nda tamamlamış, 1938 yılında, Maraş ilinde lise olmadığından lisesi olan en yakın il de yani Gaziantep'te okumuş. Bu amaçla Gaziantep'te bir oda kiralamış. Gelin o yılları kendinden dinleyelim: "Ailemin maddi durumunun uygun olması nedeni ile Gaziantep'te oda kiralayarak, Gaziantep Lisesi'ne kaydımı yaptırdım. Evimden ayrı yaşayarak, kendi yemeğimi yaparak okuluma devam ettim. Ailemin gönderdiği ihtiyaçlarımı ancak karşılayacak harçlık, yılda bir kere diktirilen İngiliz kumaşından takım elbisemle, ders kitapları sıkıntısı içinde okudum. Şimdi insanlar imkanlarının kıymetini bilmiyorlar. 1941 yılında liseden mezun oldum."

Aynı yıl Üniversite ve Askeri Tıbbiye imtihanına girmiş, Askeri Tıbbiye'yi kazanınca İstanbul'a giderek tıp eğitimi almaya başlamış. Eğitimin ilk yılında Genelkurmay Başkanlığı

ordunun eczacı ihtiyacı olduğunu bildirince, Yaşar Bey'in de aralarında olduğu 8 tıp öğrencisi eczacılığı tercih etmiş. O dönemi şöyle anlatıyor.

"Beyazıt'ta İstanbul Üniversitesi karşısında şimdi Eczacılık Fakültesi olan binada askeri öğrenciler yatılı okurlardı. 560 kuruş harçlık alırdık. Okulumuz ise Beyazıt'ta Bakırcılar Çarşısı yanında üç katlı, iki katında eczacılar, bir katında diş hekimlerinin öğrenim gördüğü bir binada idi.

Tıbbiye ile ortak derslerimizi Tıbbiye'de gördük. Nebatat dersini, Süleymaniye

Külliyesi'nin yanında,

içinde Botanik bahçesi bulunan Müftülük binasının olduğu yerde gördük. Güzel bir yerdi.

Yapraklarını kedi yediği için koruma altına alınmış bir bitki hatırlıyorum.

Lisan mecburiyeti vardı. Okulda

Fransızca eğitim gördük. Asker ve sivil bütün öğrenciler her biri 20 gün olmak üzere iki defa kampa gider, askeri eğitim

alırdık. Eğer başarısız olursak, eczacılık notlarımız iyi olsa bile sınıfta kalırdık."

Bu arada İstanbul'daki eczaneleri sorduğumda ; "Genellikle eczanelerin eczacı ve kalfalarının gayrimüslimler olduğunu hatırlıyorum. İstisnalardan biri stajımı yaptığım, eski Dışişleri bakanlarımızdan İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL'in babasının Şark Eczanesi'ydi. Bana tavsiyesi, 'eczacılığı severek yapmalısın, ilaç yaparken hata yaptığını düşünürsen

o ilâcı dök yeniden yaparsın' olmuştur. Eczacılığı 1946 yılında bitirdim."

Yaşar Bey, 1946 yılında Gülhane Askeri Hastanesi'nde staj yapmış. Staj sonrası kur'a sonucunda Gülhane Hastanesinin eczanesinin laboratuvarında şef olarak çalışmış. Laboratuvarında 10 eczacı görev yapmakta ve bir de paşa rütbesinde baş eczacı (Tuğgeneral Arif Kökez) bulunuyormuş.

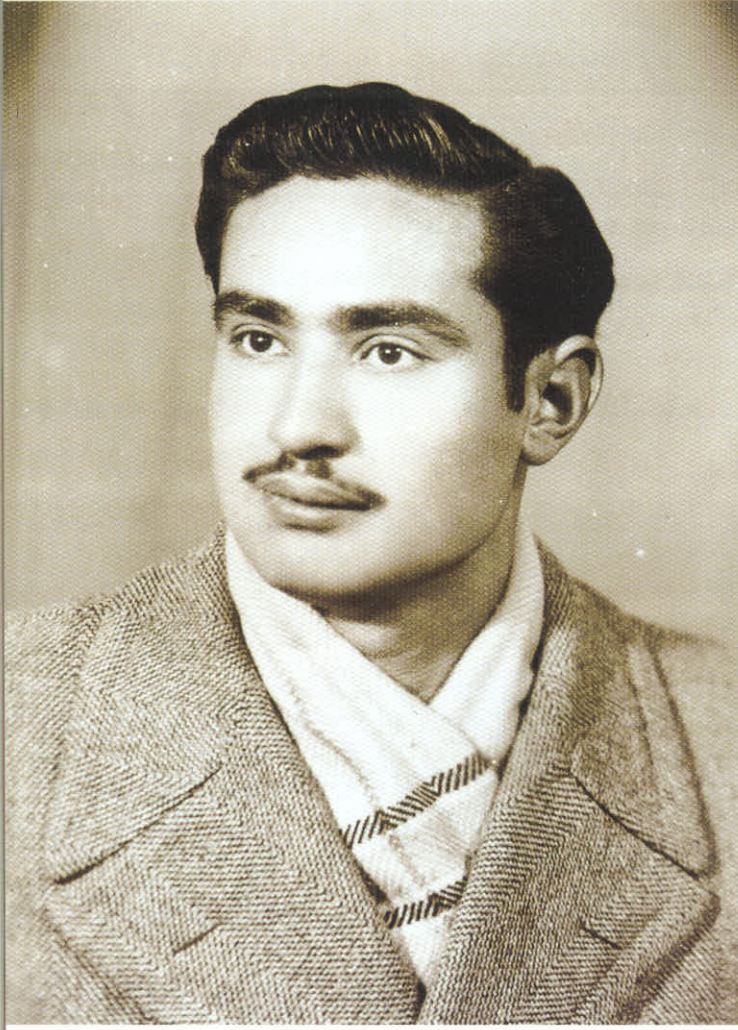
1949 yılında Ankara Mevki Hastanesi'ne Üsteğmen rütbesi ile tayin olmuş. Genel Kurmay Başkanlığı, Amerikan yardım heyeti, Ana Sıhhiye Deposu 3. ve 5. kısım amirliği, 1951 sonrasında ise Kayseri Sıhhiye Veteriner Depo Komutanlığı'nda görev yapmış. 1956 yılında ise Yüzbaşı rütbesinde iken istifa ederek askeri eczacılık yaşantısını noktalamış.

Yaşar Bey, Ankara Anafartalar semtinde kayınpederinin deposu olan Türkiye'nin ilk depolarından Şark Merkez Ecza Deposu'nun yanında Şark Eczanesi'ni devir almış. Şark Eczanesi, eczane tahditi için emekliliği öncesi açılıp, mes'ul müdür tarafından işletilmiş. Bir süre sonra eczane yeri istimlak olunca, aynı yerde yapılan geçici dükkanlardan birine (Adalet Sarayı yanındaki) eczanesini taşımış. İki yıl burada hizmet vermiş. 1959 yılında yeni yapılan Ulus Çarşısı'na, 1996 yılında ise Etlik semtine eczanesini nakletmiş. Bugün aynı yerde hizmet veriyor.

Yaşar Bey 11.7.1955 yılında hayatını Talia Türkan ATABAY ile birleştirmiş. Türkan Hanım, Kimya Yüksek Mühendisi ve eczacılık mesleğine yakın bir insan; babası Ali Faik ATABAY ve amcası Ecz. Kemâlettin ATABAY, Şark Merkez Ecza

Deposunu ve Atabay ilaç firmasını kurarak mesleğimizin gelişimine isimlerini yazdırmış olan meslek büyüklerimizden. Türkan Hanım kısa süre Refik Saydam Hıfıssıha Enstitüsü'nde çalışmış, 1958 yılında Yaşar Beyin kurduğu Kromekto Laboratuvarı'na mes'ul müdür olmuş. (O yıllarda eczacı, doktor, kimya mühendisleri laboratuvarlara mes'ul müdür olma hakkına sahipmiş.)

Yaşar Bey, şark eczanesi ile birlikte Kromekto laboratuvarlarını işletmeye başlamış. Ürettiklerinden bazıları şunlar: Şark Kolonyaları, Kromekto Saç Boyası (18 renk), Purgetaba Müshil Gazozu, Nerval Hoş Damla, İyotlu Tuz (iyotlu tuz üretimi ile Başbakanlık yakından ilgilenmiş, birkaç gayrimüslim işadaminin da üretim iznini almak için girişimleri olmuş.) Koldiral Hoş Göz Damlası, Leka Çil İlacı, Gaz Bezi, Sargı Bezi ve Galenik Preparatlar vb. Bu ilaçları

üretim eczanelere satmanın yanında, devlet ihalelerine katılmış.

Üretim yapmanın zorluğunun altını çizen meslektaşımız, o yıllarda gazlı bez üretiminde sterilizasyon işleminden kaynaklanan klor iyonu nedeni ile "normlarına uygun olmadığı mülahazası ile "haksız yere piyasadan toplatılma, iyotlu tuz üretiminde ilacın iyodizm toksikasyonuna neden olduğu var sayılarak mahkemeye verildiğini, netice olarak çok yıprandığını anlatıyor. Devlet ihalelerinde ihale şekli, ödeme sorunları, ilaç teslimlerinde zorluklar yaşadığını üzüntü ile anlattı. Yukarıda belirttiğim gibi olumsuzluklar onu üretim ve pazarlamadan uzaklaştırmış.

Bu işlerinin yanında sosyal faaliyetleri olan büyüğümüz, Ankara Ticaret Odasında, Meclis ve

Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne, 20 muayene odalı, 6 dersaneli, 70 kişilik konferans salonu olan bir poliklinik binası yaptırmış. Eğitime desteği bununla bitmiyor: Ankara'da 18 derslikli Etlik İlköğretim okulunu ülke eğitimine, kazandırmış. Ne mutlu meslektaşımıza.

Hâlâ bütün işlerini kendi takip eden meslektaşımızın bizlere tavsiyeleri var : "Ne tüccar ne de ilim adamıyız. Eczacı okumuyor. kendini geliştirmiyor. Her işimizi kendimiz

komisyonlarında 27 yıl görev yapmış. Doğduğu topraklarla bağıni kopartmamış, Kahramanmaraş ili yardımlaşma derneklerinde genel sekreter olarak çalışmış.

Geldiği topraklara borcunu ödemek, kendi ifadesi ile "Ben maddi olanaklarım nedeni ile okudum, benden daha zeki ama olanaksızlık nedeni ile okuyamayan çocuklar beni çok etkiledi" düşüncesi onu geldiği topraklara borcunu ödemeye yönelmiş. Hem de nasıl: Kahramanmaraş Sütçü İmam

takip edelim, vekalet verirken dikkatli olalım, ödeme makbuzlarını iyi saklayalım".

Temennileri ise, Eczacıların takip gerektiren reçetelerin sorumluluğu, güncelliğini kaybetmiş terazi kontrolleri gibi ayrıntılar, eczane işletmenin maddi imkanının diğer mesleklere göre daha az, bağlayıcılığının daha fazla olduğunu söyleyerek eczacının kendisine vakit ayırmasını, nefes almasını istiyor.

Samimi düşünceleri için teşekkür ederek kendisini yolcu ettim.

Yetmiş yedi yaşındaki meslektaşımın yaşı gibi büyüklük göstererek, beni ziyaret etmesi, yeni nesillerde görülmeyen sabır ve çalışma azminin bizlere örnek olması gerekir düşüncesindeyim.

Kendisine, eşi Talia Türkan Hanım ve kızı Sanem ile mutlu ve sağlıklı bir hayat geçirmesini içten temenni ediyoruz.

Ecz. Erhan BAYDAR

